

Відгук

**на проєкт освітньо-наукової програми третього освітньо-наукового рівня
доктор філософії «Фізична терапія, ерготерапія», що реалізується у
Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника**

Ознайомившись із редакцією освітньо-наукової програми «Фізична терапія, ерготерапія» 2025 року та матеріалами обговорення результатів акредитації, підтримую подальше оновлення програми. Умовна акредитація має бути для університету робочим сигналом: потрібно послідовно усунути виявлені неузгодженості й показати, як кожне рішення впливає на зміст навчання та досягнення результатів. Водночас наявність конкретного плану змін, участь здобувачів і фахівців з інших закладів та увага до рекомендацій ЕГ і ГЕР дають підстави позитивно оцінювати напрям перегляду ОНП.

Перш за все важливо, щоб мета програми прямо називала її предметну сферу – фізичну терапію та ерготерапію. Підготовка дослідників і науково-педагогічних працівників є суттєвою, але вона має бути пов'язана з дослідженнями, освітою та розвитком саме цих напрямів. Так само опис працевлаштування потрібно звірити з профілем програми: якщо зазначаються посади у сфері державної служби чи місцевого самоврядування, слід пояснити, які компетентності випускника дають підстави для такого переліку; якщо зв'язок не доведено, перелік варто уточнити. Це зробить опис зрозумілим абітурієнтам, аспірантам і потенційним роботодавцям.

Підтримую доповнення першого розділу ОНП формами здобуття освіти та нормативними строками виконання програми для кожної форми. Такі відомості мають збігатися з правилами прийому, навчальним планом та офіційними даними університету. Окремо схвалюю перегляд програмних результатів навчання після зіставлення редакцій 2020, 2024 і 2025 років. Кількість результатів сама по собі не визначає якості. Важливо пояснити, які зміни відбулися, які вимоги збережено, а які сформульовано точніше, аби не виникало враження випадкової втрати змісту або формального додавання нових пунктів.

Запропоновані формулювання ПРН 1-13 загалом створюють послідовну рамку для докторської підготовки: від обґрунтування дизайну й пошуку джерел до аналізу даних, комунікації результатів, викладання та самостійного дослідження. Водночас до затвердження остаточної редакції раджу чітко розвести близькі за змістом результати. Зокрема, ПРН 1 має перевіряти обґрунтування дизайну, ПРН 2 – його реалізацію та аргументоване коригування, а ПРН 11 – завершене самостійне оригінальне дослідження і захист наукового внеску. Аналогічно ПРН 4 про академічну комунікацію та ПРН 8 про представлення рукопису і доповіді мають відрізнятися очікуваною дією та доказом її виконання.

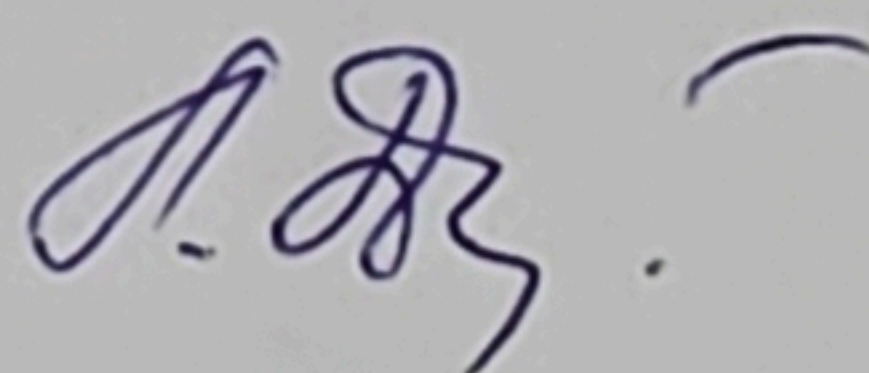
Вважаю доцільною матрицю «дескриптор НРК – компетентність – ПРН – ОК – оцінювання». Вона має показувати не лише загальну відповідність НРК 8, а й конкретне покриття кожного результату освітніми компонентами, навчальними завданнями та критеріями. Для ПРН 11 і ПРН 13 необхідно окремо визначити контрольні точки індивідуальної дисертаційної роботи,

відповідальних оцінювачів і форму доказу. Дисципліни можуть готувати здобувача до дослідження, але позначка в матриці не повинна створювати враження, що курс або педагогічна практика самі по собі замінюють виконання дисертації.

Підтримую також зіставлення професійних стандартів з результатами програми у форматі «трудова функція або компетентність стандарту – ПРН – ОК чи практика – оцінювання». Для підтвердження якості варто визначити, хто і коли перевіряє виконання кожної рекомендації, а результати фіксувати у протоколах робочої групи та перегляду програми. Після першого циклу реалізації оновленої редакції доцільно зіставити заплановані ПРН з оцінками, роботами здобувачів і їхніми відгуками. Такий аналіз дасть змогу побачити не лише формальну відповідність, а й те, чи стали очікування до аспірантів зрозумілішими та послідовнішими.

Позитивно оцінюю врахування пропозицій здобувачів щодо ресурсів і підрозділів університету та оновлення вибіркового дисциплін відповідно до тем дисертацій. Каталог вибірових компонентів варто регулярно переглядати, усуваючи дублювання та зберігаючи чітку логіку курсів. За умови виконання цих кроків, узгодження ОНП, навчального плану, матриць і силабусів та подальшого моніторингу результатів підтримую запропоноване оновлення і вважаю програму перспективною для підготовки дослідників у сфері фізичної терапії та ерготерапії.

Завідувачка кафедри терапії, реабілітації
та здоров'язбережувальних технологій
Чернівецького національного
університету ім. Ю. Федьковича
д.мед.н., професор

Лідія ДОЦЮК

